

TIBBIY KIMYO FANINI O'QITISHDA INNOVATSION USULLARDAN FOYDALANISH

Qodirov Raxmatillo Shokirovich
Andijon davlat tibbiyot instituti
tibbiy kimyo kafedrasida assistenti

USE OF INNOVATIVE METHODS IN TEACHING MEDICINAL CHEMISTRY

Kadirov Rakhmatillo Shokirovich
Assistant, Department of Medical Chemistry,
Andijan State Medical Institute

Annotatsiya. Ushbu maqolada tibbiy kimyo fanini o'qitishda yangi zamonaviy pedagogik texnologiyalardan foydalanish usullari va ularning samaradorligi muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar. Tibbiy kimyo, oliy ta'lim, ilg'or pedagogik texnologiyalar, interaktivlik, televideniya o'qitish, loyiha ishlari algoritmi.

Abstract. This article discusses the methods of using new modern pedagogical technologies in teaching medicinal chemistry and their effectiveness.

Keywords. Medicinal chemistry, higher education, advanced pedagogical technologies, interactivity, television teaching, project work algorithm.

O'quv jarayoniga ilg'or pedagogik texnologiyalarni joriy etish o'quv jarayoniga diagnostika qilishning o'ziga xos innovatsion yondashuvidir. Pedagogik texnologiya va ular interaktiv usullar o'quv jarayonini tashkil etishga asoslanganligi sababli, didaktika tamoyillarini inkor etmasdan, o'rganishga yangi yondashuvni belgilaydi. Ushbu usulni qo'llab-quvvatlovchilar, xususan, darsda an'anaviy usullarni qo'llab-quvvatlaydilar, ular uchun o'quv materialining mazmunini aniqlash maqsadini belgilaydilar, o'qituvchilar o'z faoliyati va o'quvchi faoliyati orqali belgilashni tanqid qiladilar.

O'quvchilarning ijodiy fikrlashini rivojlantirishning interaktiv usullaridan biri bu ilg'or pedagogik texnologiyalardir. Milliy ta'lim dasturida ilg'or pedagogik texnologiyalarni o'quv jarayoniga joriy etishning ahamiyati alohida tilga olingan, interaktiv o'qitish usullari alohida ko'rib chiqilgan. Hozirgi kunda u zamonaviy

kompyuter texnologiyalarini ishlab chiqarish, iqtisodiyot, uni biznes va o'qitish jarayoniga qo'llash uchun tobora zamonaviy axborot texnologiyalariga aylanib bormoqda. Yangi pedagogik texnologiyalarning muammolaridan biri bu ta'lim jarayonida interaktiv muhit yaratishdir.

Interaktivlik - foydalanuvchining axborot vositasining ishlashiga bevosita ta'sir ko'rsatish imkoniyati. Yoshlarning kompyuter savodxonligini oshirish jarayonida interaktiv muhit tushunchasi, uning afzalliklari va imkoniyatlari alohida amalga oshirilishi kerak. Televizion o'quv dasturlari asosan interaktiv fan imkoniyatiga ega emas. Zamonaviy axborot texnologiyalarining dasturlardagi imkoniyatlari orasida multimedia ham bor, uning imkoniyatlaridan to'liq foydalanish ushbu muhitni yaratishga imkon beradi.

Zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalariga asoslangan internet tarmog'i orqali masofaviy ta'limda inertsiyal muhit yaratish maqsadi tashkilotda amalga oshirilishi kerak. Ma'lum bo'lishicha, ilm-fan odamlari davlatimizning buyuk kelajagini anglatishi mumkin, zamonaviy axborot savodxonligi va xalqimiz madaniyatini rivojlantirish bo'yicha pedagogik texnologiyalar asosida olib borish davr talabidir. Ushbu talablarni amalga oshirishda interaktiv muhit imkoniyatlaridan to'liq foydalanish tavsiya etiladi. Tibbiy kimyo fanini o'qitishda ham interaktiv usullarni joriy etish. O'rta maktab o'quvchilariga tibbiy kimyoni tushuntirish va ularni darsga jalb qilish, bundan tashqari, bu eng qulay va eng ijobiy usuldir.

Kadrlar tayyorlashning faol shakllarida bo'lajak mutaxassislarni tayyorlash bo'yicha milliy dastur o'quv mashg'ulotlarini tashkil etish va talabalarning haqiqiy faoliyatini ilmiy tekshirishda nazariy bilim va ko'nikmalardan kasbiy amaliy bilim va ko'nikmalarni taqlid qilishda iloji boricha ko'proq mustaqillik berishni anglatardi.

Ma'lumki, faol mashg'ulotlarning turli xil usullari mavjud. Ularning xilma-xilligi ularning paydo bo'lishi bilan belgilanadi. Talabalarning faollashuv darajasi va ularning o'qish-kognitiv tadqiqot loyihalarini loyihalash va hokazo faoliyati

quyidagilar bilan farq qiladi. Faol mashg'ulotlarning taqlid texnikalari, ular o'z navbatida o'yin ishini o'yinlar, o'yinli dizayn va tadqiqot, vaziyatli masalalarni ochishda o'yinsiz aniq vazifalarni o'rganish, pedagogik usullar, maxsus mashg'ulotlar, ko'nikmalar, qulay mashg'ulotlarda o'qitish, o'quv va ilmiy imtihon faoliyati, talabalarning kelajakdagi kasbiy amaliy faoliyati, u taqlid asosida quriladi.

Imitativ bo'lmagan - bu texnikalar haqiqiy taqlidga asoslangan, amaliy faoliyat quriladi. Maktablarda o'qitish eng samarali faol o'qitish texnologiyasi bo'lib, quyidagilarni ishlab chiqish usullari hisoblanadi. Ishlab chiqarish (fan) muammolari va yechimlarini hal qilishning noyob interaktiv o'yinini qanday yaratish mumkin.

O'yin dizayni asosan ob'ektni yaratish va takomillashtirish jarayoni bo'lib, bunda talabalarning bilim va tadqiqot faoliyati to'g'ridan-to'g'ri o'rganiladi, bunda ob'ekt to'g'ridan-to'g'ri proyeksiya xarakteriga ega bo'ladi. U funktsional rolga ega va qayta tiklanadigan holatda bajariladi. Bunday pozitsiyalar odatda o'rganishda ishtirok etayotgan talabalarning maqsad va qiziqishlarining ma'lum bir obyekt yoki darsdan tashqari komplekslarini anglatadi, bu ishlar orqali hisobga olinadi. O'yin mashg'ulotlari loyihalar shaklida o'tkazish uchun turli xil texnologiyalar bo'lishi mumkin. Ularning asosida 3 ta muhim element yotadi.

1. Loyiha ishlari algoritmi
2. Baholash mexanizmini yoki o'yin shaklidagi loyihani sinash
3. Bo'lajak mutaxassislarining o'yinni ishlab chiqishdagi funktsional roli ishtirokchilar

Qiziqishlarni aniqlash mexanizmi. Bu elementlarning har biri o'qitilayotgan darsni loyihalashda muhim rol o'ynaydi.

Dastlabki ikkita elementda ishtirok etish ularning rivojlanishidagi innovatsion jarayonlardan iborat (fan sohasida ular uchun tashkil qilishni o'rganish uchun sharoit yaratadi).

Adabiyotlar

1. O.O.Obidov., A.A. Jo'rayeva. "Biologik kimyo laboratoriya amaliyoti". Toshkent "Extremum press" 2010 yil
2. R.G'.Sultonov, N.M. Xolmuhammedova, SH.F.Karimova, U.L.Sultonho'jaev. "Biokimyodan amaliy mashg'ulotlar" Toshkent 2006-yil
3. R.A. Sobirova, O.A. Abrorov, F.X. Inoyatova, A.N.Aripov "Biologik kimyo" Toshkent "Yangi asr avlodi" 2006-yil